
FOLKETINGET

Det Energipolitiske Udvalg

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 2. december 2009

Lissabontraktatens betydning for politikområder under Energiudvalget

Lissabontraktaten trådte i kraft den 1. december 2009. Denne note giver et overblik over Lissabontraktatens væsentligste nyskabelser på Energiudvalgets politikområder. For en generel gennemgang af Lissabontraktaten og de institutionelle ændringer henvises til [EU-note - E 8 af 6. december 2007](#), som er optrykt som bilag i EU-Oplysningens sammenskrevne udgave af Lissabontraktaten (s. 382).

Nedenfor benyttes følgende forkortelser:

TEU= Traktaten om Den Europæiske Union

TEUF= Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (erstatte traktaten om det Europæiske Fællesskab).

Energipolitikken

Med Lissabontraktaten får energipolitikken sit helt **eget retsgrundlag**¹.

EU har hidtil kunne vedtage lovgivning på energiområdet med hjemmel i en række bestemmelser i EF-traktaten².

¹ Jf. artikel 194 i TEUF.

² EF-traktatens artikel 308 (foranstaltninger uden specifikt retsgrundlag i traktaten), artikel 95 (harmonisering i det indre marked), artikel 155 og 156 (transeuropæiske netværk) og artikel 175 (miljøpolitik).

Udover at indføre en hjemmel præciserer Lissabontraktaten også **målsætningerne** for EU's energipolitik, som er:

- a) at sikre **energimarkedets funktion**
- b) at sikre **energiforsyningsikkerheden** i Unionen
- c) at fremme **energieffektivitet** og energibesparelser samt udvikling af nye og vedvarende energikilder
- d) at fremme **sammenkobling af energinet**.

Disse målsætninger skal gennemføres "i en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne".

EU kan træffe de nødvendige foranstaltninger for at nå disse målsætninger. I den forbindelse præciseres det dog, at EU-foranstaltningerne **ikke berører medlemsstaternes ret** til selv at fastsætte betingelserne for udnyttelse af deres energiresourcer, deres valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af deres energiforsyning. Det bemærkes, at foranstaltninger vedr. atomenergi fortsat hører under Euratom-traktaten. Desuden gælder EU's kompetence på området med forbehold for traktaternes øvrige bestemmelser, hvorved forstås, at den nye kompetence ikke griber ind i de beføjelser, der er på andre politikområder (f.eks. på miljøområdet).

Lissabontraktaten indfører også en præcisering i **afsnittet om den økonomiske politik**, idet det tilføjes, at beføjelsen til at træffe foranstaltninger til afhjælpning af forsyningsvanskeligheder særligt gælder i forhold til energiområdet³. Præciseringen skaber ikke en hjemmel til at træffe nye foranstaltninger, som ikke kunne træffes før, men kan dog tillægges en vis politisk signalværdi om prioriteringen af energiområdet.

Den nye hjemmelbestemmelse **ændrer også lovgivningsprocedurerne** på energiområdet, idet alle foranstaltninger inden for energiområdet fremover skal træffes efter **den almindelige lovgivningsprocedure**, dvs. af Europa-Parlamentet og Rådet, og med kvalificeret flertal i Rådet. Den almindelige lovgivningsprocedure svarer i hovedsagen til den fælles beslutningsprocedure, som hidtil har været gældende.

På de områder, hvor EU-lovgivning tidligere blev vedtaget efter den særlige hjemmelsbestemmelse om lovgivning uden specifikt hjemmelsgrundlag⁴, vil man således gå fra enstemmighed til kvalificeret flertal i Rådet, og Europa-Parlamentet vil fremover blive inddraget som medlovgiver.

³ Jf. artikel 122 i TEUF.

⁴ EF-traktatens artikel 308.

På andre områder, hvor retsakter tidligere blev truffet efter den fælles beslutningsprocedure, medfører overgangen til den almindelige lovgivningsprocedure ingen væsentlige ændringer.⁵

Det kan i øvrigt nævnes, at Lissabontraktaten også ændrer **formålsbestemelsen om miljøpolitikken**, idet det tilføjes, at EU's målsætninger om at fremme internationalt samarbejde om miljøproblemer **navnlig omfatter bekæmpelse af klimaforandringer**⁶. Der er alene tale om en tydeliggørelse af en problemstilling inden for et eksisterende EU-politikområde, idet klimapolitikken hidtil har været en integreret del af EU's miljøpolitik.

Endelig præciseres det i de indledende bestemmelser til traktaten om Unionens funktionsmåde, at energi er et område med **delt kompetence** mellem Unionen og EU-landene⁷. Det er det også efter de tidligere traktater, men det angives først nu i traktatgrundlaget.

Med venlig hilsen

Thomas Fich
(3611)

⁵ EF-traktatens artikel 95 (indre marked) eller artikel 175 (miljø).

⁶ Jf. artikel 174 i TEUF.

⁷ Jf. artikel 4, litra i), i TEUF.